

Jaarverslag Vroeg samenwerken in NHN 2022

Landelijke ontwikkelingen hebben invloed op VIN.

Eind 2021 heeft de Tweede Kamer een motie aangenomen om de verwijzindex als wettelijke verplichting uit de Jeugdwet te schrappen en indien gemeenten of regio's er nog wel gebruik van wensen te maken de privacy van de jeugdige bij het gebruik wettelijk te waarborgen.

Naar aanleiding van deze ontwikkelingen hebben de relatiemanagers het initiatief genomen om overleggen te organiseren met hun collega's uit heel Nederland. Hierop hebben zij een pleidooi opgesteld om de verwijzindex als samenwerkingsinstrument niet te schrappen maar door te ontwikkelen. Dit pleidooi is door verschillende gemeenten uit Nederland ondertekend en verstuurd naar VWS en de VNG.

Het ministerie van VWS heeft in het eerste half jaar van 2022 onderzoek gedaan om te bekijken of de motie uitgevoerd kan worden. De minister heeft zowel voor- als tegenstanders gesproken. Aan een van deze overleggen heeft een relatiemanager uit Noord-Holland Noord deelgenomen.

Eind september 2022 heeft de staatsecretaris bij de Tweede Kamer aangegeven dat hij de verwijzindex als wettelijke verplichting uit de Jeugdwet wil schrappen. Vanuit het Rijk wordt er een plan van aanpak voorbereid over de afbouw van de wettelijke verplichting en over het ondersteunen van gemeenten bij de inzet van andere methoden en maatregelen die bijdragen aan de doelstellingen van de verwijzindex. Tot die tijd blijft het belangrijk dat de verwijzindex wordt gebruikt zoals bedoeld en beschreven in de Jeugdwet.

Regionale ontwikkelingen: DSP onderzoek positief over VIN.

Om de gemeenten in Noord-Holland Noord meer zicht te geven op de resultaten van het gebruik van VIN, heeft de DSP groep in de zomer van 2022 een evaluatie uitgevoerd.

- In zekere mate wordt aan de doelstellingen van VIN (vroegtijdig signaleren, afstemming tussen professionals en meer passende hulp) voldaan. Professionals die een match hebben gehad, geven aan dat zij gemiddeld in 39% van de gevallen contact hebben gehad met één of meerdere professionals. Volgens hen heeft dit contact bijgedragen aan betere en vroegtijdigere inzet van passende hulp, zorg of bijsturing (respectievelijk 29% en 23% van de gevallen).
- Er is gebleken dat de inspanningen van de relatiemanagers in belangrijke mate hebben bijgedragen aan de resultaten die vanaf hun indiensttreding zijn gerealiseerd.
- Het merendeel van de gemeenten ziet geen alternatief voor VIN om te komen tot (meer) passende en/of vroegtijdige hulp, zorg of bijsturing bij jeugdigen en gezinnen. Ook twee derde van de uitvoerende professionals ziet geen alternatief. Alternatieven die wel worden genoemd door gemeenten of professionals zijn het multidisciplinair overleg, een nauwe samenwerking tussen organisaties/professionals, korte lijnen en duidelijke samenwerkingsafspraken of convenanten voor informatie-uitwisseling in de regio en zelf goed uitvragen bij gezinnen welke hulpverlening reeds aanwezig is. Hiermee wordt echter geen systematisch zicht geboden op (zorgen over) kinderen, met name niet ten aanzien van kinderen, die om welke reden dan ook niet worden besproken.

Aan de bekendheid van VIN is aandacht besteed.

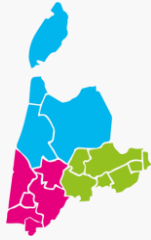
- Om het gebruik van VIN te evalueren en bevorderen hebben de relatiemanagers en regiovertegenwoordigers elke zes weken overleg. Dit jaar stonden deze overleggen in het teken van het DSP onderzoek en de landelijke ontwikkelingen alsmede de verlenging van de inzet van relatiemanagers.
- De relatiemanagers en medewerkers van beleid, kwaliteit en procesregie van elke gemeente overleggen tweemaal per jaar. In deze overleggen worden afspraken gemaakt over hoe er gezamenlijk gewerkt kan worden aan het vergroten van de bekendheid en hiermee de meerwaarde van VIN. Ter ondersteuning ontvangen gemeenten kwartaalrapportages over het gebruik van VIN.
- Contractmanagement heeft het gebruik van VIN dit jaar op verschillende manieren onder de aandacht gebracht bij gecontracteerde aanbieders. Met regelmaat zijn er overleggen waarin relatiemanagers en contractmanagers spreken over de te nemen stappen.
- Ruim 500 professionals hebben een training gevolgd over het gebruik van VIN en MULTIsignaal. Professionals geven tijdens deze trainingen aan meerwaarde te zien in het gebruik van VIN en VIN onder de aandacht te willen brengen bij collega's.
- VIN heeft op LinkedIn haar bereik vergroot naar 3500 volgers eind 2022. Meerdere keren per maand worden er berichten gepost passend bij de actualiteit met als doel de bekendheid van VIN te vergroten. De website www.vroegsamenwerken.nl is in 2022 door 3600 personen website bezocht en de nieuwsbrief wordt goed gelezen.
- Ervaringen van jongeren en professionals dragen bij aan het inzichtelijk maken van de meerwaarde van VIN. Rond de zomer zijn twee interviews met jongeren en hun kijk op het gebruik van VIN op LinkedIn gedeeld. Daarnaast hebben professionals vanuit kinderopvang, basisonderwijs, voortgezet onderwijs en Mee & de Wering meegewerkt aan de campagne: 'Hey collega, maak jij ook gebruik van VIN?'

Professionals maken gebruik van VIN.

- In 2022 hebben de aangesloten organisaties 9.630 signalen over 7.076 jeugdigen afgegeven. Het aantal signalen is licht (5%) gedaald ten opzichten van 2021. Dit is waarschijnlijk te wijten aan de berichtgeving omtrent de toekomst van de verwijzindex en is ook bij andere regionale verwijzindexen een trend.
- Bij 72% van de gesignaleerde jeugdigen is een match ontstaan. Bij 51% van de jeugdigen waren er ook professionals betrokken bij (half)broers en/of (half)zussen.
- In 2022 waren 138 professionals uit een andere regio betrokken bij 342 jeugdigen uit Noord-Holland Noord.
- Dit jaar zijn 44 nieuwe organisaties aangesloten.
- Ruim 3200 professionals hebben een account om gebruik te maken van VIN.
- Van de 407 aangesloten organisaties heeft 43% gebruik gemaakt van VIN (dit is vrijwel gelijk als in 2021).

Ervaringen van professionals

Jongerenwerker maakt de afweging om gebruikt te maken van VIN.

'Het meisje van veertien jaar dat ik begeleid heeft een broer (16+) die al in beeld is bij de hulpverlening/justitie. Tijdens de kluisjes controle op school zijn er veel energie drankjes gevonden bij haar. Het gezin stoot de hulpverlening meer af dan dat zij dit omarmen.

Tijdens gesprekken heeft het meisje aangegeven behoefte te hebben aan een veilige leeromgeving. Thuis is dit niet het geval door drukte en aanwezigheid van haar broer, die haar afleid.'

'Dit is een casus waarin ik de afweging maak om gebruik te maken van VIN.

- Wie maakt zich nog meer zorgen over dit meisje?
- Weten professionals die betrokken zijn bij haar broer ook dat ik zorgen heb?
- Is het in het belang van dit meisje dat ik samenwerk met andere betrokken professionals?'

Veilig thuis: 'VIN scheelt kostbare tijd.'

'Wij zaten als Veilig Thuis in de monitoringsfase toen we een match met de reclassering kregen. We hebben contact gezocht met de reclassering om over de nieuwe zorgen af te stemmen.

Bij het gezin waren ook andere hulpverleners betrokken, die geen nieuwe melding bij ons gedaan hadden omtrent de nieuwe zorgen. Wij hebben de zorgen doorgespeeld naar de betrokken hulpverleners, die vanuit daar de samenwerking weer konden oppakken met de reclassering.

De hulpverlening gaf aan dat zij geen contact hadden gelegd naar aanleiding van de match in VIN. Zij hebben dit meegenomen als intern verbeterpunt.'

POH Kind en Jeugd werkt samen met jeugdbeschermer.

'Laatst kwam een meisje met haar moeder bij mij. Moeder vertelde mij tijdens de intake dat er verschillende hulpverleners voor haarzelf, haar dochter en zoon zijn geweest. Toen ik na de intake mijn betrokkenheid in VIN toonde kreeg ik een match met de betrokken jeugdbeschermer en kon ik zien welke hulpverlening al betrokken is en was voor moeder en kinderen. Ik heb met toestemming van moeder contact opgenomen met de jeugdbeschermer. Sindsdien trekken we samen op om te kijken waar we het beste naar toe kunnen doorverwijzen.'

Internbegeleider maakt de afweging om VIN te gebruiken.

'Vorig jaar is een jongen bij ons op school gestart. Wij weten dat hij drie jaar op een zorgboerderij heeft gewoond. Helaas is er een flinke periode waarvan wij niet zo veel weten. Het contact met ouders verloopt moeizaam. Wij weten bijvoorbeeld niet welke begeleiding hij eerder allemaal heeft gehad. Dit is een casus waarin wij als school de afweging maken om gebruik te maken van VIN. Het zou voor ons heel zinvol zijn en een hoop onduidelijkheid wegnemen als er een duidelijk overzicht is van welke zorg en begeleiding deze jongen heeft gehad.'

Jeugdverpleegkundige: 'zet het gezin centraal!'

'Ik heb als jeugdverpleegkundige met enige regelmaat te maken met kinderen van ouders met een ernstige psychiatrische aandoening. Jeugdgezondheidszorg, welke in de nulde- en eerste lijn zorg levert binnen het medisch en sociaal domein, wordt helaas vaak over het hoofd gezien als samenwerkingspartner. Ik denk nu bijvoorbeeld aan een gezin waarbij de moeder een ernstige psychiatrische aandoening heeft en in goede tijden haar best doet om heel goed voor haar kinderen te zorgen en open staat voor ondersteuning, maar in slechte tijden niet verschijnt op afspraken en ondersteuning afhoudt. Hoe mooi zou het zijn als we van elkaar afweten en afspraken maken over wie wat doet (en wat de ander dus niet hoeft op te pakken). Niet de zieke ouder centraal, niet het kind centraal, maar het gezin centraal! Het één kan nu eenmaal niet zonder het ander. Maak dus jezelf zichtbaar in VIN zodat we samen kunnen werken!'

Ambulant gezinsbegeleider: 'VIN heeft mij en moeder geholpen.'

'Ik begeleidde een alleenstaande moeder in de maatschappelijke opvang. Ik vertelde haar dat ik gebruik ging maken van VIN en kreeg een match met een gezinsvoogd. Moeder had niet verteld over haar betrokkenheid. Ik ben het gesprek met moeder aangegaan om informatie in te winnen over deze match. Om haar angst weg te nemen ging zij akkoord om samen contact op te nemen met de gezinsvoogd. Het bleek dat er een dwangmaatregel lag en de kinderen gemonitord moesten worden. Wij hebben de gezinsvoogd geïnformeerd over de huidige situatie. De gezinsvoogd heeft het besluit genomen dat er geen maatregel meer nodig was. Er werd voldaan aan de veiligheidseisen en moeder kreeg ondersteuning in het vrijwillig kader. Het gebruik van VIN heeft mij en moeder geholpen. Moeder was opgelucht dat er nu meer duidelijkheid was; het gaf haar letterlijk ruimte. Moeder was hier heel dankbaar voor.'